

Помислило би се че като се прѣселиха многобройни граждани и селене въ Австрия и Россия, то Българскій народъ въ отечеството си се е лишилъ отъ послѣднитѣ елементи, които живо помняхъ старата свобода и които желяеха бързото освобождение на своето отечество. Отъ началото на XVIII столѣтие захваща се голѣмото упадване на българската народностъ. Отъ австрийскитѣ войни насамъ турцитѣ бѣха начнали да подпомагатъ цариградскитѣ Гръци (Фанариоти) противъ Славянитѣ и Румунитѣ. Въ Край-дунавскитѣ или Ромѣнски княжества отъ 1711 г. Високата порта намѣсто домашни князове начна да туря на прѣстола членове отъ първитѣ и богати гръцки фамилии отъ Цариградъ. Въ сѣщото това врѣме силата на цариградския Патриархъ растеше въ голѣми размѣри. Въ 1766 г. се унищожи сърбската народна църква въ Ипекъ и нейнитѣ епископии се присѣдиниха на цариградскій Патриархъ. На слѣдующата година сѣщата сѣдба намѣри Българската Архиепископия въ Охрида. Наскоро властѣта на Патриарха се прострѣ дори до р. Сава (прѣзъ Босна) до Карпатитѣ и до Полскитѣ граници. Всѣду се поставиха гръци Епископи, введаше се гръцкій языкъ въ църквитѣ, а което е най-важно, и въ училищата, разумѣва се че тѣзи училища били твърдѣ първоначални и нарочно опредѣлени само за духовенството. Отъ началото на нашия вѣкъ повечето градове въ България бѣха почти погръчени; гръцкій езикъ стана езикъ за образованитѣ а българскій на селенитѣ и на проститѣ хора. Народното съзнание изчезна съ много малко исклучение, а славното минало почти съвършено ся заборава.